

**PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI
(SEDE KOSTITUZZJONALI)**

IMHALLEF

ONOR VINCENT DE GAETANO LL.D.

**Illum l-Erbgha, 26 ta' Jannar, tas-sena elfejn (2000),
fis-2.30 p.m.**

Rikors Nru. 725/99VDG

**Onorevoli Mhallef Dottor
Anton Depasquale**

V.

Avukat Generali

Il-Qorti:

Dan hu provvediment dwar dik il-parti tal-verbal ta' l-udjenza tas-7 ta' Jannar, 2000¹ fejn din il-Qorti tifhem li qed titqanqal kwistjoni kostituzzjonali kif ravvizzat fl-Artikolu 46(3) tal-Kostituzzjoni u fl-Artikolu 4(3) tal-Kap. 319. Għandu jigi precizat li propjament fl-udjenza tas-7 ta' Jannar, 2000 kien hemm mhux verbal wieħed, izda diversi verbali (tal-partijiet u anke tal-Qorti). Ghall-fini ta' dana l-provvediment dak li hu relevanti hu s-segwenti:

"Dottor George Abela u Dottor Edgar Depasquale għar-rikorrent, jiddikjaraw illi huma ma humiex sejrin jitrattaw ulterjorment quddiem din l-Onorabbi Qorti kif kostitwita peress illi, kif diga ingħad, huma jsostnu illi l-istess Onorabbi Qorti giet komposta bi vjolazzjoni tad-dritt fondamentali tar-rikorrent illi jkollu smiegh xieraq quddiem tribunal indipendenti w imparżjali, dritt sancit bl-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u bl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.

¹ Wahda mill-kopji ta' dan il-verbal, dik a fol 18 ta' l-atti, iggib id-data zbaljata (7 ta' Jannar, 1999). Il-Qorti ser-timxi fuq il-kopja li hemm a fol. 22 sa 25, liema kopja giet inserita fl-atti mid-Deputat Registratur wara li l-partijiet għamlu l-korrezzjonijiet f'dak minnhom dettagħ - ara n-nota tad-Deputat Registratur a fol. 26.

“Il-Qorti,

“Peress li dan il-verbal jammonta ghat-tqanqil ta’ kwistjoni fis-sens tas-subartikolu 3 tal-Artikolu 46 tal-Kostituzzjoni;

Tordna lir-rikorrent sabiex jispjega ahjar kif id-drittijiet fondamentali tieghu taht l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea qieghdin jigu, jew x’aktarx li jigu, miksura bis-smigh tal-kawza minn din il-Qorti kif komposta.

“Dottor George Abela u Dottor Edgar Depasquale għar-rikorrent, minghajr pregudizzju ghall-verbali precedenti tagħhom, u għal kull buon fini, jirrilevaw illi l-Artikolu 46(3) tal-Kostituzzjoni ta’ Malta, kif ukoll l-Artikolu analogu tal-Kap. 319 (l-Artikolu 4(3)) ma jaapplikawx għal kaz odjern stante li huma applikabbli biss “f’xi proceduri f’xi Qorti li ma tkunx il-Prim Awla tal-Qorti Civili jew il-Qorti Kostituzzjonali” (sottolinear tar-rikorrent).

“Il-Qorti regħet stiednet lill-Dottor Edgar Depasquale sabiex jitrat fuq il-kwistjoni Kostituzzjonali ventilata mir-rikorrent kif aktar ‘l-fuq spjegat, izda Dottor Edgar Depasquale baqa’ jinsisti li subartikolu 3 tal-Artikolu 46 tal-Kostituzzjoni ma jaapplikax għal kaz odjern.

“Il-Qorti wara li semghet is-sottomissjonijiet tal-kontro-parte u cioe` tal-Avukat Generali Dottor Anthony Borg Barthet, tiddifferixxi l-kawza għal provvediment għas-seduta ta’ nhar il-Erbgha 26 ta’ Jannar, 2000 fis-2.30 p.m.”

Minn dan kollu appena riprodott hawn fuq hu evidenti li r-rikorrent qed jallega li bis-smigh tal-kawza odjerna quddiem din il-Qorti kif kostitwita qed jigu jew x’aktarx li ser jigu lezi id-drittijiet tieghu kif protetti bl-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u bl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea. Mitlub jispjega kif u għala dan hu jew x’aktarx li jkun hekk, ir-rikorrent, permezz tal-legali tieghu, semplicement irrifjuta li jagħti aktar spjegazzjoni jew kjarifikasi, u baqa’ biss jinsisti li s-subartikolu (3) tal-Artikolu 46 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 4(3) tal-Kap. 319 ma humiex applikabbli f’dan ir-rigward; u cioe` fil-prattika qed jghid li l-kwistjoni kostituzzjonali minnu ventilata m’ghandhiex tigi deciza minn din il-Qorti.

Fil-fehma ta’ din il-Qorti, id-disposizzjoni tas-subartikolu (3) tal-Artikolu 46 tal-Kostituzzjoni u d-disposizzjoni analoga tal-Kap. 319 huma cari: meta kwistjoni kostituzzjonali tqum f’xi proceduri quddiem qorti li ma tkunx il-Prim’ Awla jew il-Qorti Kostituzzjonali, dik il-qorti għandha (kemm-il darba ma tqisx li dik il-kwistjoni tkun semplicement frivola jew vessatorja) tibghat dik il-kwistjoni quddiem il-Prim’ Awla għal decizzjoni. A *contrario sensu* meta tali kwistjoni kostituzzjonali tqum propju f’xi proceduri quddiem il-Prim’ Awla jew il-Qorti Kostituzzjonali għandhom ikunu dawk il-qrati li jiddeċiedu dik il-kwistjoni mingħajr ma ssir referenza. Għalhekk din il-Qorti hi kompetenti li tiehu konjizzjoni tal-kwistjoni ventilata mir-rikorrent, u cioe` li s-smigh ta’ din il-kawza (kif promossa bir-rikors tieghu tad-19 ta’ Novembru, 1999) minn din

il-Qorti kif kostitwita qed tilledi jew x'aktarx li tilledi d-drittijiet fondamentali tieghu. Ghalhekk din il-Qorti ser tistieden ghall-ahhar darba lir-rikorrent sabiex jittratta dwar il-kwistjoni kostituzzjonali minnu sollevata kif spjegat aktar 'l fuq, u cioe' sabiex jiispjega kif u b'liema mod id-drittijiet fondamentali tieghu taht 1-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u 1-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea qieghdin jigu, jew x'aktarx ser jigu, miksura bis-smigh tal-kawza minn din il-Qorti kif komposta. Jekk ir-rikorrent, permezz tal-legali tieghu, jerga' jagħzel li ma jittrattax, il-Qorti qed tagħmilha cara li ser tħaddi biex tiddecidi dwar l-imsemmija kwistjoni.

(ft) Vincent Degaetano
Imħallef

Paul Miruzzi
Dep. Registratur